

העולם הדמוקרטי איננו מכיר את המושג "כבוד התורה", אבל אנו מכירים, ועלינו לפעול בהתאם

תגובה למאמר rabanut.gov.il

א. חז"ל למדונו שאין הורסים דבר בטום הקמנו לו חלופה ראויה (ראה ב'ב' ג' ב). אך לא כך פועל מיוזענו הרוצה להרוס את הרבנות הממסדית, וזאת בלא להצביע על אפשרות אחרת. מצד אחד, הוא תוקף את הרבנות החרדית, ומאידך גיסא הוא רוצה רבנות עצמאית. הרבנות החרדית, על אף היותה לכאורה עצמאית, איננה מוצאת חן בעיניו. לחלום על רבנות עצמאית מושלמת, ללא תוכנית מעשית איננה בגדר תשובה, ואף טבלת בחוסר אחריות.

ב. בכל ארגון בעל כוח והשפעה, ובייחוד בארגון דתי, עולה השאלה - ממסדי או לא? יש יתרוטת וחסוּטת בכל דרך אולם, מי שרואה את החסרונות, מן ההגיות שיצביע גם על היתרונות. הקורא יכול להתרשם שלפנינו גוף שנכשל, שטוב לו שלא יהיה משידיה. כאשר לכאורה הבעיות הקיימות נובעות בעיקר מכיוון שרוב האזרחים לצערנו הם חילוניים, וה"דת" נכפית עליהם במידת מה. אך אדרבה, זהו הישג של הממסד הדתי שמצליח לקיים שיוחתיים דתיים גם בחברה לא דתית. ובין היתר, שרועי מילה, טישואין וגירושין, (באמצעות בתי הדין, עם זיקתם לרבנות הראשית), קבורה, שעורי תורה, בתי כנסת, מקוואות, רבנים מקומיים, ועוד. (וראו: הרבנות הראשית לישראל - שבעים שנה לייסודה, שלשה כרכים, שערכת ביחד עם הרב שמואל כץ).

ג. מיוזעט טפס לנקודה אחת - חופש הרב להביע את דעתו. ויש להשיב: ו.אמנם מדובר בנקודה עדינה. אבל כזאת הקיימת בכל מצב. למשל, פעם בהיותי בבית כנסת שבו קריאת התורה התנהלה כמו בשוק, שאלתי את מארחי - האם לרב אין מילה כאן? הוא ענה ביבושת שאם ידבר יותר מדי יעפּו אותו שכן הוא תלוי בהם. 2. כל אדם, כולל רב, צריך לדבּר הרמב"ן "וחשוב הדיבור קודם שתוציאנו". גם רב עצמאי כביכול, מתחשב בקהל שלו, ובדרך כלל אינו אומר דברים "שאינם נשמעים" (עיין יבמות סה, ב). ומכאן כי אף רב ממסדי, אשר אמור להזהות עם המדינה ברמה זו או אחרת, יהא זהיר בביקורתו. 3. חופש הדיבור תלוי גם באיכותו של הרב ובמעמדו הציבורי. יש רב שנהר ויש שאומר את אשר בלבו. הרב שפירא זצ"ל לא נרתע מלקרוא לסידוב פקודה בזמן הגרש מגוש קטיף.

ד. הרבנות הראשית הוקמה על ידי גדולי עולם, ועברה גלגולים שונים. מדת הצלחתה ויוקרתה תלויה גם באישים שמנהלים אותה. אך גם אם אין לנו כרגע אישים בסדר גודל של מייסדיה וראשוניה, אין זו סיבה להשמיץ אותה. יש לבקר בכבוד, להציע תיקונים, לקדם מי שראוי בעינינו וכיוצא ב. העולם הדמוקרטי אינו מכיר את המושג "כבוד תורה", אבל אנו מכירים, ועלינו לפעול בהתאם.

בכבוד רב
איתמר ורהפטיג

מאת: הרב ד"ר איתמר ורהפטיג